

Szege átvette ünnepélyesen a 46-osok fáját.

(Saját tudósítónktól.) A rossz időjárás ellenére is hatalmas közönség gyűlt össze arra az ünnepélyre, amelyen a 46. gyalogezred harcterről érkezett küldöttsége a st. martinói fát a polgármesternek átadta. Közvetlenül a kulturpalota bejárata előtt volt fölállítva a fa, a kulturpalota homlokzatát az ünnep alkalmából zászlódiszbe öltöztették. A 46-os fa előtt az ezred küldöttségének legénysége állt őrt. Megjelent az ünnepélyen *Pernecky Jenő*, altábornagy, kerületi parancsnok vezetésével a helyőrség egész tisztikara, a szabadságon levő 46-os tisztek, azon kívül kivonult az 5. honvédgyalogezred egy menetszázada mint diszszázad. A város hatóságának képviselőiben dr. *Somogyi Szilveszter*, polgármester, *Bokor Pál* és dr. *Gál Endre* tanácsnok, dr. *Pálty József* árvaszéki elnök és *Tóth Mihály* főmérnök jelentek meg. A közönség részint a kulturpalota két rampáján, részint a Rudolf-téren helyezkedett el, nagy tömeg ember nézte végig az ünnepséget, a közúti hidról is.

Az ünnepélyt a honvédenekar nyitotta meg a Himnusz eljátszásával. Utána dr. *Singer* István, hadnagy, a 46-osok fáját hazahozó küldöttség parancsnoka a következő beszédet mondta:

Szege nek népe!

Elhoztuk nektek a doberdói fensikről, a gigászi Isonzó csaták gyújtó pontjáról, St. Martinónak templomhegyéről a 46-osok fáját.

Elküldték nektek a 46-os fiuk, a ti fiaitok dicsőségüknek a hazáért s az itthoni tüzhelyekért való önfeláldozásuknak ezen hosszú időn keresztül néma szemtanuját, halálból, azon többször tettekben is nyilvánuló szere-

günknek áldozatteljes harcaiban s ezen időponttól kezdve nem folyik az orosz határen egyetlen nagyobb csata, ütközet, amelyből az ezrednek oroszánrész ne jutott volna. Egyik megtisztelő feladat után oldotta meg sikeresen a másikat; sikerrel állotta meg a helyét 1914 őszén a 26 napig megszakítás nélkül tartó galiciai Sam mellett csatában,

József főherceg a st.-martinói fa felszentelési ünnepélyén hős 46-osokat vitézségi érdemmel tüntet ki.

Mikor ezeket a szavakat halljátok, „doberdói fensik“, mikor ezt a fogalmat halljátok „isonzói csaták“, akkor gondolatok kell a különböző kaliberű ágyúk ezreire, amelyeknek pergőtüze még e most folyó borzalmas háboruban is az egyedülálló volt, gondolatok kell továbbá egy alattomos, hitszegő ellenségnek minden hadieszközökkel felszerelt érintetlen és dühösen támadó hadseregére, másrészt gondolatok kell egy esztendő háborút viselt maroknyi hadseregére, a melynek erejét a kötelességtudás és a hazáérti lángoló szeretet és a hitszegő ellenséggel szemben való gyűlölet oly mértékben acélozta meg, hogy ezen tulnyomó ellenség minden támadását az ellenségnek elképzelhető legsúlyosabb veresztése mellett hiúsította meg.

És ebben a tobzódó vérvásznak egyesült ezen fának a sorsa a 46-osok sorsával. Egy esztendőn keresztül az isonzói csatában 14 ezer negyvenhatos fiu harcolt dicsőségteljesen e fának környékén. — 14 ezer 46-ost fűznek véresen szent emlékek a 46-os fához.

És most elhoztuk a negyvenhatosoknak e magasztos emlékfáját s kérünk benneteket, hogy fogadjátok szeretetetekbe s őrizzék meg őt kegyelettel az alatta harcolt 46-os fiaitok számára, kik az felkövetkező békés korszakban, mint a legdiszesebb emlékoszlaphoz fognak gyermekeikkel, unokáikkal eme egyszerű fatörzshöz elzarándokolni és elmesélni ama gigászi harcok történetét, a melyeknek az elkövetkező jobb kort, az utódok köszönhetik. Szege nek népe! A 46-os fiuk a ti — királyért, hazáért és értetek küzdő — fiaitok szívük melegéből s lelkük egész mélységéből fakadó üdvözlötüket küldik nektek.

Singer hadnagy messze hallható han-

46-osok fájának felszentelése a harctéren.

József főherceg és kísérete a st.-martinói fánál.

tetekért, amellyel őket súlyos, bár dicsőségteljes kötelességük teljesítése közepette minden pillanatban kíséritek. E szereteteket nem pazaroltátok érdemtelenekre, mert hogy mit végezték, hogy mint küzdöttek, hogy miként harcoltak és hogy milyen szolgálatot tettek királyunknak, hazájuknak, s az utókornak a 46-os fiuk, annak éremél maradandóbb emléket majdan a történelem fog állítani, amelynek a most folyó világháborúról szóló részbeni, egynéhány aranybetűkkel írott lap fogja a szegedi fiuk dicsőségteljes tetteit méltóképp megörökíteni.

Nincsen olyan harctér, ahol nem küzdöttek volna, nincsen a monarchiának olyan ellensége, amely nem érezte volna kemény öklük csapását.

A háboru legelején ott találjuk őket a szerb harctéren, ahol sikeresen megvédik a végeket a szerbek betörése ellen, majd midő az orosz kolosszus megmozdult, akkor felsőbb parancs az orosz harctérre szólította őket, ahol 1914 őszén résztvettek hadsere-

majd 19-4 telén ezek az alföldi fiuk, akik hegyet talán addig nem is láttak, a Kárpátok hótakarta béresein tartották föl a hőmpölygő muszka áradatot és állották utját annak, hogy a muszka tömeg az országot elözönölje. Gorlicei áttörés idején az ezred Boerovics tábornok üldöző csoportjához volt besorozva és már-már Przemysl várának kapujáig jutott, amikor hírül jött, hogy az olaszok, akik talán csak mint szövetségeseink voltak gyűlöletesebbek, mint gyávák mint ellenségeink, akkor, amikor a monarchia egész hadseregének igénybevételével határain túl kergette az oroszokat és már-már egy esztendő háboruszkodása végleges gyümölesét szakította volna le, orgyikos módon a monarchiát hátra támadták. A hadvezetés ekkor többek között ezredünket is az olasz harctérre parancsolta, ahol az ezred a karinthiai határhegyekért vívott harcokban magát többszörösen kitüntette. Innen került az ezred az első Isonzói csata előtt a doberdói fensikra,

gon, erőteljesen, lelkesen mondta el beszédét, amelyet áhitatos csöndben hallgatott végig a hatalmas néptömeg. Méltóságos eljenzés fogadta a 46-os fiuk hazaküldött üdvözlötét, ami után *Papp* Ferenc, a vitézségeért többszörösen kitüntetett 46-os százados *Ceiss* alezredes nevében arra kérte a polgármestert, hogy vegye át és őriztesse méltó helyen azt a fát, amelyhez a szegedi háziezred dicső multjának sok-sok emléke fűződik. *Papp* keresetlen szavai után *Somogyi* polgármester mondott rövid, lelkes beszédet. — Drága emlék lesz nekünk, — mondta — a Karsztnak ez a fája, amelyet az esküszegő olasz ellenség golyói jártak át. Drága és áldott emlék, amely ezernyi vitéz fiaink hazátvédő hősiességéről tanuskodik. Hálával, köszönettel veszi át Szege dicső háziezredétől az emléket s a város polgárai nevében igéri, hogy azt kegyelettel fogják itt megőrizni, ünnepies fogadalmat tesz egyuttal, hogy a háboru győzelmes befejezése után arra a helyre, ahol a fa törzse állott,